

כגפן פוריה

עלון להפצת תורה ויחידות

אין לעיין בעלון זה בשעת התפילה

פְּרִשֶׁת בְּהָר - בְּחֻקֵּי

כב' אייר תשפ"ו

הפטרה: ה' עוזי ומעוזי

אבות פרק ה' | 37 לעומר

יום שישי יום ירושלים | הילולת שמואל הנביא

יציאת שבת ר"ת: 20:50

גיליון 960

יציאת השבת:

20:08

ירושלים: 20:05

כניסת השבת:

18:56

ירושלים: 18:49

מָה עֲנִין שְׁמִיטָה לְהַר סִינִי?

הרב עמוס שושן - רב ישובי רכס פוריה

רגילים לומר את הביטוי: "מה עניין שמיטה להר סיני", כתמיהה על שני עניינים המובאים יחד למרות שאין כל קשר ביניהם. ובאמת האם אין קשר ביניהם? התשובה נמצאת בפרשה. וכך מובא: "וַיֹּדְבֶר ה' אֶל מֹשֶׁה בְּהַר סִינִי לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי תֵבֹאוּ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי נוֹתֵן לָכֶם וְשָׁבַתָּה הָאָרֶץ שִׁבְתָּ לָּהּ: שִׁשׁ שָׁנִים תִּזְרַע שָׂדֶךְ וְשִׁשׁ שָׁנִים תִּזְמַר כְּרֶמֶךְ וְאַסַּפְתָּ אֶת תְּבוּאָתָהּ: וּבִשְׁנַת הַשְּׁבִיעִית שִׁבַּת שְׁבֶתוֹן יִהְיֶה לָאָרֶץ שְׁבֶת לָהּ, שָׂדֶךְ לֹא תִזְרַע וְכְרֶמֶךְ לֹא תִזְמַר".

רש"י במקום מביא את שאלת המדרש: "מה עניין שמיטה אצל הר סיני? והלא כל המצוות נאמרו מסיני; אלא, מה שמיטה נאמרו כללותיה ופרטותיה ודקדוקיה מסיני אף כולן נאמרו כללותיהן ודקדוקיהן מסיני". כלומר, מצוות השמיטה אף שהיא מוגבלת בזמן ובמקום והר סיני אינו המקום לקיומה, הרי שכמו שהיא נתנה בהר סיני על כל פריטה, כך כל המצוות כולן נתנו בהר סיני על כל דקדוקיהן ופרטיותן, כל התורה כולה ניתנה לנו בהר סיני.

בעיון נוסף, אנו רואים שהמצווה מחולקת לשני חלקים "שש שנים תזרע שדך..." ו"בשנה השביעית שבת שבתון...". שני החלקים מלמדים על שני אופנים של עבודת ה' שמתחברים לעניין אחד. התורה מחנכת את היהודי לחיות בתוך המסגרות הטבעיות של העולם, בכדי להתפרנס ולהתקיים צריך לעבוד - לזרוע, לקצור וכן הלאה. בכדי לעבוד את השם בלימוד תורה ותפילה לא צריך להתנתק מהעולם, צריך ללמוד תורה וצריך להתפלל בתוך מסגרת החולין של העולם. אולם כדי שיהודי לא ישקע יותר מדי בענייני העולם ולא יגיע למצב שהוא שוכח את התכלית והמטרה, אחת למספר שנים, צריך להתנתק ממסגרות החולין, ולהתעלות לדרגה של קדושה, צריך לצאת מהרגילות ולהתחזק בעניינים שברוח, ללמוד תורה, להתפלל, להתמקד יותר בעבודת ה', בכדי לצבור כוחות להמשיך את העבודה בשנים הבאות ולזכור מה העיקר בחיי האדם.

בהוצאת מכון "שערי תורה": פוריה-נוה עובד ד.ג. גליל תחתון 15210

שערי תורה וחסד ע"ר * כולל אברכים * שיעורי תורה * פרסומים תורניים * גמ"ח עזרה לנזקקים *

הדפסה: דפוס כנרת. עריכה: צ. שוורץ. היה שותף. להעברת תרומות: בנק המזרחי סניף טבריה מספר חשבון: 123459

ירושלים אורו של עולם

עֲשֶׂה נְסִים נַעֲשׂוּ לְאַבְוֹתֵינוּ בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ. לֹא הִפְלִיחַ אֱשֶׁה מִנִּיחַ בְּשַׁר הַקֹּדֶשׁ, וְלֹא הִסְרִיחַ בְּשַׁר הַקֹּדֶשׁ מְעוֹלָם, וְלֹא נִרְאָה זָכוּב בְּבֵית הַמִּטְבָּחִים, וְלֹא אָרַע קָרִי לִכְהֵן גָּדוֹל בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים, וְלֹא כָּבוּ גִשְׁמִים אֵשׁ שֶׁל עֲצֵי הַמַּעֲרֵכָה, וְלֹא נִצְחָה הָרִיחַ אֶת עֲמוּד הָעֶשֶׂן, וְלֹא נִמְצָא פְסוּל בְּעֵמֹד וּבְשִׁתֵּי הַלֶּחֶם וּבְלֶחֶם הַפָּנִים, עוֹמְדִים צְפוּפִים וּמִשְׁתַּחֲוִים רַחֲמִים, וְלֹא הִזִּיק נֶחֱשׁ וְעַקְרָב בִּירוּשָׁלַיִם מְעוֹלָם, וְלֹא אָמַר אָדָם לְחַבְרוֹ צֹר לִי הַמָּקוֹם שְׂאֵלִין בִּירוּשָׁלַיִם: אבות ה,ה.

עֲשֶׂה נְסִים נַעֲשׂוּ לְאַבְוֹתֵינוּ בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ - נְסִים אֵלֹה בָּאוּ לְהִרְאוֹת אֶת גִּילּוֹי מִצִּיאוֹתוֹ הַמִּתְמַדֶּת שֶׁל הַקֵּב"ה בַּמִּקְדָּשׁ, מְקוֹם הַשְׂרָאָה הַשְּׂכִינָה. וְאוֹלָם הַתְּנָא כָּבֵד מִצְמָצֵם הוֹפֵעָה אֱלוֹקִית זוֹ וּמַעִיר כִּי נְסִים אֵלֹה נַעֲשׂוּ לְאַבְוֹתֵינוּ וּשְׁחָלָם הוֹפֵסֵם עִם יִרְדַּת הַדְּרוֹרוֹת. אֵין סֶפֶק, שְׁכֵאשֶׁר נִשּׁוּב לְנַחֵג כְּמוֹ הָרָאוּנוֹס, נִזְכָּה לְאוֹתָהּ הַנְּהִיגָה נְסִית.

עוֹמְדִים צְפוּפִים וּמִשְׁתַּחֲוִים רוּחִים - בּוֹמֵן שֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל עוֹמְדִים לְרַגֵּל הִיתָה צִפִּיפוֹת רַבָּה בַּעֲזָרָה, וּמְרֹב הַקֹּהֵל הָיוּ דוּחָקִים אִישׁ אֶת אַחִיו עַד שֶׁהָיוּ חִלְקֵם עוֹמְדִים בְּאוֹר, וְצְפוּפִים מִלְשׁוֹן 'צָף', שְׁאֵין רַגְלֵיו נִוְגָעוֹת בְּקֶרֶעַ. וְלִמְרוֹת זֹאת בּוֹמֵן שֶׁהָיוּ מִשְׁתַּחֲוִים הִיָּה רִיחַ שֶׁל אַרְבַּע אֲמוֹת בִּינִיָּה, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִשְׁמַע הָאֶחָד אֶת וִידּוּיוֹ שֶׁל חֲבֵרוֹ וִיתִבִּישׁ. עַל מְקוֹם הַקְּדוּשָׁה לֹא חָלִים חוֹקֵי הַטֶּבַע הָרַגִּיל, וְכֵן אֲנוּ מוֹצֵאִים גְּבִי אֲרוֹן הַבְּרִית שֶׁבַּמִּקְדָּשׁ שֶׁלֹּא תִפֵּס מְקוֹם וְאִמְרוּ (יִזְמָא כָא, א): "מְקוֹם אֲרוֹן אֵינוֹ מִן הַמִּדָּה". וּפִירֵשׁ רַש"י: "אֵינוֹ תוֹפֵס לְמַעַט מִמִּדַּת הַחֲלָל שֶׁל בֵּית כְּלוֹם, דִּתְנִיָּא אֲרוֹן שַׁעֲשֵׂה מֹשֶׁה יֵשׁ לוֹ עֶשֶׂר אֲמוֹת אוֹר לְכָל רוּחַ כְּשֶׁנִּיתֵן בְּאִמְצַע בֵּית הַכְּפֹרֶת וְהָרִי כָל הַחֲלָל לֹא הִיָּה אֵלָּא עֲשָׂרִים עַל עֲשָׂרִים, שְׁנֵאמֹר (מִלְכִּים א, ו): 'וּלְפָנַי הַדְּבִיר עֲשָׂרִים אֲמָה אוֹרֵךְ וְעֲשָׂרִים אֲמָה רֹחֵב', נִמְצָא שְׁאֵין מְקוֹם הָאֲרוֹן מִמַּעַט כְּלוֹם".

וּבַחֲתָם סוֹפֵר (תּוֹרַת מֹשֶׁה, בַּחֲקוּטִי) כֹּתֵב: "נִרְאָה דִּהְנֵם הִיָּה עוֹמְדִים צְפוּפִים, כִּי בַּהֲשַׁתְּחוּיָה רוּחִים אֵין חִידוּשׁ, דְּמִיעוּט מִחֻזִּיק מְרֹבָה בַּמְּקוֹם קְדוֹשׁ, אֵךְ הִיָּה הֵנִס שִׁיעֵמְדוֹ צְפוּפִים וַיִּקְבְּלוּ שֹׁכֵר, אֲגָרָא דְּבִי כְּלָה דוּחָקָא". וּבִשְׁוֹ"ת חֲתָם סוֹפֵר (י"ד ח"ב סִימָן ר"ד) כֹּתֵב: "וּבִמָּה שֶׁכָּתְבֵנוּ דְּעוֹמְדִים צְפוּפִים הִיָּה בְּנֵס לִיתֵן שֹׁכֵר לְהַבְאִים בַּחֲצֹרוֹת בֵּית ה', יוֹבֵן מָה שֶׁכָּתֵב בַּתְּשַׁב"ץ (ח"ג סוֹף סִימָן ר"א) דָּגֵם בּוֹמֵנוּ נִרְאָה נֵס בִּזְוָה בְּבֵית הַכְּנֶסֶת שֶׁבִּירוּשָׁלַיִם בְּבוֹאֵם שֵׁם בַּחֲגֵי הַשְּׁבֻעוֹת כָּל סְבִיבוֹתֵיהֶם, וְלֹא צֹר לָהֶם". וּמַעִיד הַחֲתָם סוֹפֵר עַל עֲצֻמוֹ: "הָ" יוֹדַע כִּי עֵינֵי רָאוּ בַּחוּץ לְאֶרֶץ דְּבַר זֶה וְלֹא אוֹכַל לְפָרֵשׁ מִפְּנֵי פְרִיזָּה עֲמֻנוֹ". חֲכָמֵי הַמוֹסָר דִּרְשׁוּ אֶת הָאִמּוּר בְּמִשְׁתַּנְּנוֹת: עוֹמְדִים, (כֵּאשֶׁר כָּל אֶחָד עוֹמֵד עַל דַּעַתוֹ), הָרִי צְפוּפִים, בְּבַחֲנִית צֹר וּמִצּוֹק. וְאוֹלָם כֵּאשֶׁר מִשְׁתַּחֲוִים (מוֹדִים זֶה לְזֶה), אֵז רוּחִים בְּנַחַת וּבְשִׁלוּוָה.

וְלֹא אָמַר אָדָם לְחַבְרוֹ צֹר לִי הַמָּקוֹם שְׂאֵלִין בִּירוּשָׁלַיִם - יֵשׁ מִפְּרָשִׁים שֶׁמְדוּבָר בַּעֲוֵלֵי הָרַגְלִים שַׁעֲלוּ לִירוּשָׁלַיִם וְכוֹלָם מִצָּאוּ בָּהּ אֲכַסְנִיָּא וְלֹא הִיָּה אֶחָד מֵהֶם מִיֵּצֵר כְּשֶׁהִיָּה לֵן בִּירוּשָׁלַיִם מִפְּנֵי דוּחָק הַמָּקוֹם. וּבִשְׁוֹ"ת חֲתָם סוֹפֵר כֹּתֵב (שם): "וּבִמִּתְנִיתִין אִמְרִינוּ: 'לֹא אָמַר אָדָם מְעוֹלָם צֹר לִי הַמָּקוֹם שְׂאֵלִין בִּירוּשָׁלַיִם', וְלֹא אָמַר 'לֹא נִדְחָק אָדָם מְעוֹלָם בְּלִינֵת יִירוּשָׁלַיִם', מִשְׁמַע דּוּדָאֵי הִיָּה צֹר וְדוּחָק, שֶׁהָרִי אִפִּילוּ בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ עֲצֻמוֹ עֲמְדוֹ צְפוּפִים רַק הַהֲשַׁתְּחוּיָה הִיָּה בְּנֵס שֶׁמִּשְׁתַּחֲוִים רוּחִים, וּבַחִידוּשִׁי אֲגִידָה שֶׁלִי אִמְרַתִּי, שֶׁלֹּא רָצָה הַקֵּב"ה לַעֲשׂוֹת נֵס גַּם בַּעֲמִידָה רוּחִים שֶׁלֹּא יִקְוֹפֵחַ שֹׁכֵר אֲגָרָא דוּחָקָא דְּבִי כְּלָה, אֲמִנֵם מְעוֹבָדָא דַּפְסָח מְעוֹכִים מִשְׁמַע דְּהָיוּ צְפוּפִים מִמֶּשׁ, מְכַל שֶׁכֵּן בְּלִינָה שֶׁבִּירוּשָׁלַיִם דָּלָא הִיָּה מִצּוּחַ כָּל כֵּךְ כְּרֵאִית פָּנִים בַּעֲזָרָה, וּבּוּדָאֵי הָיוּ נִדְחָקִים אֵלָּא שֶׁהֵנִס הִיָּה שֶׁלֹּא אָמַר אָדָם מְעוֹלָם שֶׁמְרֹב אֲהַבַת ה' וּשְׁמֻחָה אֲשֶׁר שְׁמֻחָה ה' בְּהִיּוֹתָם שְׁמָה, לֹא אָמַר מְעוֹלָם צֹר לִי הַמָּקוֹם". נְסִים אֵלֹה נַעֲשׂוּ לְאַבְוֹתֵינוּ דוֹקָא, כְּהַדְּגַשַׁת הַתְּנָא, לִימֹר שֶׁדֶּרֶךְ הַנְּהִיגָה נְסִית זוֹ הִיָּתָה כְּנֶגֶד מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים שֶׁל אֲבוֹתֵינוּ וְאֵם נִלְמַד לְנַחֵג כְּמוֹתָם, יִנְהַג הַקֵּב"ה עֲמֻנוֹ בְּאוֹתָהּ מִידָה.

ברכת הילדים לערב ראש חודש סיון

תפילה מאת השל"ה הקדוש להתפלל על ילדיו וב"ב בערב ר"ח סיון ובחג השבועות שהוא זמן המסוגל

אֵתָהּ הוּא ה' אֵל-לִקְיֵנוּ עַד שְׁלֹא בִרְאֵת הָעוֹלָם, וְאֵתָהּ הוּא אֵל-לִקְיֵנוּ מִשְׁבִּרְאֵת הָעוֹלָם, וַיַּעֲשֶׂה עוֹלָם אֵתָהּ א-ל, וּבִרְאֵת עוֹלָמָהּ בְּגִין לְהַשְׁתַּמּוּדָּעָא אֱלֹקוּתָהּ בְּאִמְצָעוֹת תּוֹרָתָהּ הַקְדוּשָׁה כְּמוֹ שְׁאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָּהּ, "בְּרֵאשִׁית", בְּשִׁבְלֵי תוֹרָה וּבְשִׁבְלֵי יִשְׂרָאֵל, כִּי הֵם עֲמֻדָּה וְנִחְלָתָהּ אֲשֶׁר בְּחִרְתָּ בָּהֶם מִכָּל הָאֲמוֹת, וְנָתַתָּ לָהֶם תּוֹרָתָהּ הַקְדוּשָׁה, וְקִרְבָּתָם לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל:

וְעַל קִיּוֹם הָעוֹלָם וְעַל קִיּוֹם הַתּוֹרָה בָּא לָנוּ מִמֶּךָ ה' אֵל-לִקְיֵנוּ שְׁנֵי צוּרִים, כְּתִבְתָּ בְּתוֹרָתָהּ פָּרוּ וּרְבוּ, וְכִתְבְתָּ בְּתוֹרָתָהּ "וְלִמְדַתְּם אֹתָם אֶת בְּנֵיכֶם, וְהִפְנִינָה בְּשִׁתִּיהֶן אֶחָת, כִּי לֹא לֵתְהוּ בִּרְאֵת כִּי אִם לְשִׁבְתָּ, וְלִכְבוֹדָהּ בִּרְאֵת יִצְרָתָהּ אֶף עֲשִׂיתָ, כְּדִי שְׁנִתְּנָה אֲנַחְנוּ וְצִאֲצֵאֵנוּ וְצִאֲצֵאֵי כָּל עַמֻּד בֵּית יִשְׂרָאֵל יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ וְלוֹמְדֵי תּוֹרָתָהּ.

וּבְכֵן אָבּוֹא אֵלֶיךָ ה' מִלֶּךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים, וְאֶפֶּיֶל תַּחֲנִנְתִּי, וְעֵינֵי לִךְ תִּלְוִיּוֹת עַד שְׁתַּחֲנִּנִי וְתִשְׁמַע תַּפְלִיתִי לְהַזְמִין לִי בָּנִים וּבָנוֹת, וְגַם הֵם יִפְרוּ וְיִרְבּוּ הֵם וּבְנֵיהֶם וּבְנֵי בְנֵיהֶם עַד סוֹף כָּל הַדּוֹרוֹת לְתַכְלִית שְׁהֵם וְאֵנִי כָלְנוּ יַעֲסִקוּ בְּתוֹרָתָהּ הַקְדוּשָׁה לְלִמּוּד וּלְלִמּוּד לְשִׁמּוּר וּלְעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת כָּל דְּבָרֵי תִלְמוּד תּוֹרָתָהּ בְּאַהֲבָה, וְהָאֵר עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתָהּ וְדַבֵּק לִבֵּנוּ בְּמִצְוֹתֶיהָ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה אֶת שְׁמֶךָ:

אָבִינוּ אַב הַרְחֵמוֹן, תֵּן לְכָלְנוּ חַיִּים אֲרָפִים וּבְרוּכִים, מִי כְמוֹד אַב הַרְחֵמִים זֹכֵר וְצוּרֵינוּ לְחַיִּים בְּרַחֲמִים, זְכָרְנוּ לְחַיִּים נִצְחִיִּים כְּמוֹ שֶׁהִתְפַּלֵּל אֲבִרְהָם אָבִינוּ "לֹא יִשְׁמַעֲלִי יְחִיָּה לְפָנֶיךָ", וּפְרָשׁוֹ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָּהּ, "בְּיִרְאָתָהּ":

כִּי עַל כֵּן, בְּאֵתִי לְבַקֵּשׁ וּלְחַנּוּן מִלִּפְנֶיךָ שִׁיְהֵא זֶרַעִי וְזֶרַע זֶרַעִי עַד עוֹלָם זֶרַע כָּשֵׁר, וְאֵל יִמְצָא כִּי וּבְזֶרַעִי וּבְזֶרַע זֶרַעִי עַד עוֹלָם שׁוֹם פָּסוּל וְשָׁמִיץ, אֵד שְׁלוֹם וְאַמּוּת וְטוֹב וְיִשָּׁר בְּעֵינֵי אֵל-לִקְיֵנוּ וּבְעֵינֵי אָדָם, וְיִהְיֶה בְּעֵלֵי תוֹרָה, מְאִרֵי מִקְרָא, מְאִרֵי מִשְׁנָה, מְאִרֵי תִלְמוּד, מְאִרֵי רְזָא, מְאִרֵי מִצְוָה, מְאִרֵי גּוֹמְלֵי חֲסִדִּים, מְאִרֵי מַדּוֹת תְּרוּמִיּוֹת, וְיַעֲבֹדוּ בְּאַהֲבָה וּבְיִרְאָה פְּנִימִית, לֹא יִרְאָה חִיצוֹנִית, וְתֵן לְכָל גּוֹיָה וְגּוֹיָה מֵהֶם דִּי מַחֲסוּרָה בְּכַבּוּד, וְתֵן לָהֶם בְּרִיאּוֹת וְכַבּוּד וְכֶתֶר, וְתֵן לָהֶם קוֹמָה וְיָפִי וְחֵן וְחֶסֶד, וְיִהְיֶה אֲהָבָה וְאַחֻנָּה וְשְׁלוֹם בְּעֵינֵיהֶם, וְתַזְמִין לָהֶם זְוִגִים הַגּוֹנִים מִזֶּרַע תִּלְמִידֵי חֲכָמִים מִזֶּרַע צַדִּיקִים, וְגַם זְוִגִים יִהְיוּ כְּמוֹתֶם כָּלֵל אֲשֶׁר הִתְפַּלֵּלְתִּי עֲלֵיהֶם, כִּי יִזְכְּרוּ אֶחָד עוֹלָה לְכָאן וּלְכָאן:

אֵתָהּ ה' יוֹדַע כָּל תַּעֲלּוּמוֹת, וּלְפָנֶיךָ נִגְלוּ מִצְפּוֹנֵי לִבִּי, כִּי כֹנְנִיתִי בְּכָל אֵלֶּה לְמַעַן שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל וְהַקְדוּשׁ וּלְמַעַן תּוֹרָתָהּ הַקְדוּשָׁה, עַל כֵּן עֲנֵנִי ה' עֲנֵנִי בְּעֲבוּר הָאֲבוֹת הַקְדוּשִׁים אֲבִרְהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, וּבְגִלְלֵם תּוֹשִׁיעַ בָּנִים לְהִיּוֹת הַעֲנָפִים דּוֹמִים לְשִׁרְשָׁם וּבְעֲבוּר דָּוִד עֲבָדְךָ רִגְלֵי רַבִּיעִי בְּמִרְכָּבָה, הַמְּשׁוֹרֵר בְּרוּחַ קִדְשְׁךָ:

שִׁיר הַמַּעֲלּוֹת אֲשֶׁרֵי כָּל יִרְאָה ה' הִהֲלֵךְ בְּדִרְכָּיו: יָגִיעַ כְּפִידָה כִּי תֹאכַל אֲשֶׁרֵיךָ וְטוֹב לָךְ: אֲשֶׁרֵיךָ כִּגְפֹן פְּרִיָּה בְּיִרְכָּתִי בֵּיתְךָ בְּנִיךָ בְּשִׁתְּלִי זִיתִים סָבִיב לְשִׁלְחָנְךָ: הִנֵּה כִּי כֵן יִבְרַךְ גִּבּוֹר יִרְאָה ה': יִבְרַךְ ה' מִצִּיּוֹן וְיִרְאָה בְּטוֹב יְרוּשָׁלַיִם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ: וְיִרְאָה בָּנִים לְבָנֶיךָ שְׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל: אֲנִי ה' שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה יָקִים בְּנוֹ הַפֶּסוּק "וְאֵנִי זֹאת בְּרִיתִי אֹתָם אָמַר ה', רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ וְדִבְרִי אֲשֶׁר שִׁמְתִּי בְּפִידָה, לֹא יִמּוּשׁוּ מִפִּידָה וּמִפִּי זֶרַע וּמִפִּי זֶרַע וּמִפִּי זֶרַע, אָמַר ה' מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם":

"יִהְיֶה לְרִצּוֹן אֲמִרִי כִּי וְהִגִּינוּ לִבִּי לְפָנֶיךָ ה' צוּרִי וְגּוֹאֲלִי"

מצוות בניין המקדש

א. מצות עשה לעשות בית לה', מוכן להיות מקריבים בו הקרבנות, וחוגגין אליו שלוש פעמים בשנה שנאמר "ועשו לי מקדש" (שמות כה, ח); וכבר נתפרש בתורה משכן שעשה משה רבנו, והיה לפי שעה - שנאמר "כי לא באתם עד עתה..." (דברים יב, ט) כיון שנכנסו לארץ, העמידו המשכן בגלגל ארבע עשרה שנה שכבשו ושחלקו. ומשם באו לשילה, ובנו שם בית של אבנים; ופרסו יריעות המשכן עליו, ולא הייתה שם תקרה. ושלוש מאות ותשע ושישים שנה, עמד מקדש שילה. וכשמת עלי הכהן, חרב ובאו לנוב ובנו שם מקדש; וכשמת שמואל, חרב ובאו לגבעון ובנו שם מקדש. ומגבעון באו לבית העולמים. וימי נוב וגבעון, שבע וחמישים שנה.

ב. כיון שנבנה המקדש בירושלים - נאסרו כל המקומות כולן לבנות בהן בית לה', ולהקריב בהן קרבן; ואין שם בית לדורי הדורות אלא בירושלים בלבד, ובהר המוריה שבה - שנאמר "ויאמר דויד, זה הוא בית ה' האלהים וזה מזבח לעולה לישראל" (דה"א כב, א), ואומר "זאת מנוחתי עדי עד".

ג. בניין שבנה שלמה, כבר מפורש במלכים. וכן בניין העתיד להיבנות - אף על פי שהוא כתוב ביחזקאל, אינו מפורש ומבואר. ואנשי בית שני, כשבנו בימי עזרא, בנוהו כבניין שלמה, ומעין דברים המפורשים ביחזקאל.

ד. ואלו הן הדברים שהן עיקר בבניין הבית: עושין בו קודש, וקודש הקודשים, ויהיה לפני הקודש מקום אחד והוא הנקרא אולם. ושלושתן נקראין היכל. ועושין מחיצה אחרת סביב להיכל, רחוקה ממנו כעין קלעי החצר שהיו במדבר; וכל המוקף במחיצה זו שהוא כעין חצר אוהל מועד, הוא הנקרא עזרה והכול נקרא מקדש.

ה. ועושין במקדש שבעה כלים: מזבח לעולה ולשאר הקרבנות; וכבש שעולים בו למזבח ומקומו לפני האולם משוך לדרום; וכיור וכונו, לקדש ממנו הכהנים ידיהם ורגליהם לעבודה, ומקומו בין האולם ולמזבח משוך לדרום שהוא שמאל הנכנס למקדש. ומזבח לקטורת, ומנורה, ושולחן; ושלושתן בתוך הקודש, לפני קודש הקודשים. המנורה בדרום משמאל הנכנס, ושולחן מימין שעליו לחם הפנים; ושניהם בצד קודש הקודשים מבחוץ. ומזבח הקטורת משוך מבין שניהם, לחוץ. ועושין בתוך העזרה גבולין עד כאן לישראל, עד כאן לכוהנים; ובונים בה בתים לשאר צורכי המקדש, כל בית מהם נקרא לשכה.

ו. מצוה מן המובחר לחזק את הבניין ולהגביהו כפי כוח הציבור, שנאמר "ולרומם את בית אלוהינו", ומפארין אותו, ומייפין כפי כוחם: אם יכולין לטוח אותו כולו בזהב, ולהגדיל במעשיו הרי זו מצוה.

לעילוי נשמת אמו"ר רבי יצחק שושן זצ"ל - נלב"ע יב' תמוז תשע"ז

עלון זה מוקדש:

לרפואת: ציפורה ויהושע לוי. שרה בת שמחה. עזר בן עישה. תקוה בת עזיהו. אלגרה בת גאן. אסנת בת זדבת. מול בת ענולה. אברהם בן רחל. רחמים בן סולמנה. הראל בן אביגיל. אילנה בת סליחה. ישי ורחל לוי. חנה בת זוהרה. עדן בת רחל. מיטל מוריה אדרי. יוסף בר בן מיכל. דוד ביטון הי"ו. לעילוי נשמת: הר"ר עזקיאל. רבי מסעוד מלאל. רבי יעקב זכרם שושן. יצחק דרעי. מקס דרעי. מירי נחום. ישראל אברהם. דוד מועלם. דוד גרוסמן. מדין פולק. מדין בן חנו. אסתר ועבד נחום. עמוס דומרי. אסתר בת תורא. אליזה בת פרידה. אריה בן שמעון. ציונה בת דוד. יצחק ולאח אסמחוו. עזיהו עמוס. חיה רחל לוי. בעמך יהודה. נחיה שמעון. אסתר אלקוב. אברהם בן שבא אלעזר. לאור רחמים. דבורה ואילן מועלם. מיסאל ונקנין. איתן ופתי. אלה שחר. יצחק בן פעה. יצחק ושכחה אילון ז"ל. אורי יצחק אילון ז"ל. סקי אורי יעקב שושן ז"ל. לע"נ הנספים בשואה ובהם: אלכסנדר שנדור, שושנה רוזה, רפאל פריצי, וציציליה צילה לבית משפחת ציטרון הי"ד. אברהם ולאח ציטרון ז"ל.

להחיות נעדי צד"ל ושבויי ובהם: גיא חבר, יהודה כץ, רון ארד הי"ד.
למעוניינים להשתתף בהוצאת עלון זה נא לפנות לדוד: 0537788483